

MAGYAR BANYASZ LAP

THE LEADING HUNGARIAN NEWSPAPER OF THE COAL FIELDS ALL OVER THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL REACHES THE HOMES OF ALL THE HUNGARIAN MINERS

VOLUME 47. ÉVFOLYAM.

DETROIT, MICHIGAN — HOLLYWOOD, CAL.

1960 JANUÁR 14.

51

NUMBER 1. SZÁM.

A NÉMET SZÉN KÉRDÉS MEGOLDÁSA

A német szénipar alapos megoldást keres az általános európai szénkrízisre. — Gondoskodnak a bányákból kiszorult emberekről.

Foglalkoztunk lapunkban az általános európai szénkrízissel, s úgy látszik abból a német ipar kerül ki első sorban.

Németországban, mint mindenütt, állandóan csökken a szén szükséglet, s különösen sújtja a német bányászatot, hogy egy (amerikai tulajdonban lévő) olajtársaság elárassza az országot olcsó olajjal.

Az olaj ára Európában tonnáként 17 dollár, s a társaságok szerint ennél olcsóbban csak veszteséggel dobhatják azt piacra, de Németországban azt jelenleg \$14.50-ért árulják.

Ha a szén ezzel versenyezni akarna, azt tonnáként \$10.70-ért kellene adni, akkor kapnának ugyanolyan költséggel ugyanannyi hőmennyiséget a gyárak, mint a 14.50-es olajból; de ennyiért a szén nem képesek kitermelni, annak ára jelenleg \$14.00 tonnáként.

A bányatársaságok hajlandók a nemzetközi acél- és szénkártya kivánságára évi termelésüket kilenc millió tonnával leszállítani, (ugyanazt teszi Franciaország, Belgium és Luxemburg, hogy az európai tulajdonú bányák megzúljának) ami tizenkét-tizenöt bányát lezárását és körülbelül ötven ezer bányász elbocsátását jelenti a következő két évben.

A bányatársaságokat kár nem éri, mert a szén árából a kellő kártérítést megkapják, de ott marad a munkából kiszoruló bányászok problémája.

El tudnak helyezkedni más munkába, mert Nyugat-Németországban kétszer annyi munkást keresnek, mint amennyi a munkanélküliek száma (jelenleg 350 ezer munkásra lenne szükség, különösen az építőiparban), de akadályt képez a lakás hiány.

A bányákban az emberek részben az állam, részben a társaságok házaiban laknak, s vá-

rosokban, ahová más munkára mehetnének, nincs elegendő lakás.

Ezt a németek úgy oldják meg, hogy az olajra annyi vámot vetnek ki, amennyi azt felemeli az európai általános piaci árrakra, s így részben megfelelő bevételhez jutnak, hogy ahol a bányákból kiszoruló emberek el tudnak helyezkedni, házakat építhessenek a számukra, részben megmenekül a szénipart az erkölcsstelen versenytől.

Gondolnak azonban arra is, hogy a bányákból kiszoruló idősebb emberek nem tudnak könnyen más iparban munkát kapni, s képtelenek más mesterséget tanulni.

Lehetővé teszik tehát, hogy bizonyos időn belül az idős bányászok öt évvel előbb vonulhassanak nyugalmába a teljes nyugdíj mellett, mint a jelenleg megszabott határidő.

Ezekkel az intézkedésekkel Németország ismét példát mutat a többi nemzeteknek, s így az Egyesült Államoknak is, hogy a szociális problémákat meg lehet oldani, ha azoknak a megoldását nem halogatják, s azok elől nem akarnak kitérni.

A német nemzet ötven év óta elul jár a társadalmi problémák megoldásával, s évtizedekkel előbb hozta be a társadalmi biztosítást (Social Security), ami ellen itt még Roosevelt alatt is foggal-körömmel küzdött az amerikai nagytőke.

Az európai acél- és szénkártya többi tagjai, Franciaország, Belgium, Hollandia és Luxemburg most tanulmányozzák a német tervezetet, amit Németországban feltétlenül végre hajtának, s valószínűleg, hogy a csoporthoz tartozó országokban hasonlóan fogják megoldani a szénkrízis nagy problémáját.

Kentuckyban vásárolt szénterületet a Pocahontas Land Corporation

A szénipar mult heti szenzációja volt, hogy a Pocahontas Land Corporation a déli szénmezők legrégebbi szénterületek birtokosa — Del West Virginia és Virginia területén — a Federal Oil, Gas and Coal Co.-tól 44,000 akér szénterületet vásárolt Kentucky állam Martin, Pike és Floyd megyéiben.

A hírt Bluefield, W. Va.-ban a Pocahontas Land Co. székhelyén hozták nyilvánosságra. Arról, hogy mit terveznek a hatalmas szénterülettel — nem adtak ki jelentést.

Kentucky állam fentnevezett három megyéjében még hatalmas megnyitatlan szénterületek vannak és lehetségesnek tartják, hogy a Pocahontas Land Co. valamelyik nagy bányatársaság megbízásából vette meg a 44,000 akér területet.

ÁRVIZ ÖNTÖTT EL KEMÉNYSZÉN BANYÁKAT

Scranton, Pa. közelében a Wyoming Valley bányákat a sok esőzés következtében megdagadt folyók elöntötték. Ugyancsak víz árasztotta el a Lehigh Valley Coal Co. Henry és Prospect bányáit is.

GYILKOLT A KÓ

A Westmoreland Coal Co. Madison, W. Va. bányájában, Dixie Giamerino 45 éves bányász munkája közben a leomló kő megölte. A mellette dolgozó Charles Evans, 30 éves bányászt súlyosan megsebesülve húzták ki a sok kő alul, kórházba szállították.

A BANYASZ LAP NYOMÁBAN

Akik az angol napilapokon és heti magazinokon kívül a Magyar Bányászlapot is olvasják, elég gyakran tapasztalják, hogy politikai és gazdasági kérdésekben, értesülésekben, megállapításokban ez a lap sokszor megelőzi az angol sajtót.

Néhány hónap, de különösen néhány hét óta jóformán a nemzet egész igazán hangadó sajtója egységesen foglalkozik a "farmer segély" ostoba és erkölcsstelen kérdésével, s nincs messze az idő, mikor egészséges intézkedésre kényszeríti a közvéleményt a congresszust.

Olvasóink jól tudják, hogy mi épen négy év óta írjuk szüntelenül, hogy a farmerszavazatoknak ez a megvásárlása nemcsak milliárdokba (hat-hétszáz millió dollárba) kerül a nemzetnek évente, hanem egyszerűen megdrágítja az élelmiszert azoknak a városi fogyasztóknak, akik ezt a hallatlan adót kiizzadják.

Vagyis Péter városi munkás azért fizet magasabb adót, hogy annak egy részét a farmereknek adják "segély" címen, s hogy azután ugyancsak Péter kénytelen legyen az élelmet nem a természetes, hanem a mesterségesen magasra emelt áron fizetni.

Husz esztendeje csúrték, csavarták a törvényt, hol azért fizettek, hogy kevesebbet termeljenek a farmerek, hogy azért, hogy a földjeiket pihentessék, de az eredmény mindig az lett, hogy többet, egyre többet termeltek, amit magas áron kénytelen tölük a kormány megvenni.

A mindig hiányos törvényt százféle legális módon állandóan kijátszák, mindig több földet vesznek művelés alá, hogy a következő évben üresen hagyják azt, s azon a címen emeljenek ki óriási összegeket a kincstárból.

Az egész nagy szélhámosossággal fajult törvénynek állítólag az a célja, hogy a kis farmereket védelmezze, de ma már nem titok, hogy az évente kifizetett ezermilliók kilencized része

óriási farmok nagyon gazdag tulajdonosainak a zsebébe vándorol.

Közel kétszáz millió dollárba kerül NAPONTA, csak a felvásárolt terményeknek a raktározása (ami maga egy másik piszkos üzlet és racket lett) s évente százmilliókat veszít a kormány, mikor a félig elromlott élelmiszert kénytelen félíngyen elpocsékolni.

Amilyen elégtétellel látjuk, hogy a nagy angol sajtó követi a Magyar Bányászlapot, a becsstelen és buta törvény elleni lázadásban, olyan szomorúan kell megállapítanunk, hogy az angol sajtó még most sem mer egységes ösztöniséggel foglalkozni a kérdéssel.

Még most is csak azt panaszozik, hogy mindig többet termelnek, s hogy a nagytőke kapja a "segélyek" címen tékoztolt pénzek nagyobb részét.

Csak akkor fognak egyenesen és világosan foglalkozni az egész "farmsegély" ügyével, mikor végre nyíltan megírják, amit mi évek óta nyíltan megírunk: hogy aki nem tud versenyezni a nagy farmokkal, annak más foglalkozást vagy üzletet kell keresni.

A földművelés épen olyan nagyipar lett, mint akármelyik másik ipar, gépekkel, drága felszerelésekkel sokkal olcsóbban, kisebb költséggel képesek termelni, mint a kis farmer. Kivéve bizonyos speciális termelőket, a zöldség és gyümölcs termelés néhány ágát.

Ahogy az asztalos kénytelen volt megvárni a műhelyétől, mert a butorgyár olcsóbban állítja elő a butort, úgy kénytelen lesz a kis farmer is felhagyni a mesterségével, s valószínűleg örültséggel, ha nem gonoszság (legalább az adófizetők és fogyasztók elleni gonoszság) mesterségesen tartani őket a farmokon.

Ez a meztelen és fájdalmas tény az egész farm-problémában, s ezt még ma sem meri az angol sajtó ilyen világosan megírni.

S nem fogja mindaddig meg-

írni, amíg a fogyasztó-adófizetők nem szervezkednek, amikor azok is egységesen szavaznak, vagyis nagyobb nyomást gyakorolnak a politikusokra, mint a farmer-szavazók. Mert hiszen azok miatt a szavazatok miatt, és CSAK a farmerszavazatok miatt liferálják a politikusok az adófizetők milliárdjait a feneketlen segélynek nevezett szélhámososságra.

Néha épen úgy tultermelés van más iparban, mint ahogy a farmernek "tultermelnek". Kénytelen volt például a szénbányászatból negyedszáz milliót eladni a kormány, de senki nem jutott eszébe, hogy a nemzet kénytelen legyen a fölösleges szén felvásárolni és raktárakba helyezni.

Mert sem az ezer lezárt bányája tulajdonosai, sem a kenyérkeresetükből kiűzött negyedszáz millió bányász szavazata nem tudott egyetlen senatort sem választani, s így nem sokat számítottak a politikai életben.

Talán, ha az angol sajtó látni fogja, hogy lassan kinyílik az olvasóik szeme, s megértik, hogy milyen aljas, milyen lelkiismeretlen, milyen bűnös játék évi nyolcezer millió dollár pazarlása, végül bátorságot kapnak ösztönözni a kérdésről.

S végül akkor megírják, hogy aki nem tud a farmján szabad, és nem támogatott versenyben boldogulni, az hagyja abba a fáradságot, mert a városi munkások nem hajlandók örökké ezt a terhet viselni.

S ha valaki mélyebben foglalkozik a kérdéssel, nevésségesnek és tragikusnak találja, hogy mikor egyetlen foglalkozásnak az érdekében le kell a nemzetnek az adók alatt és a magas élelmiszerek alatt roskadni, még mindig azt állítjuk a világnak, hogy nálunk "szabad verseny" van. A szabad versenyt husz éve nem ismerik a legnagyobb foglalkozásban.

Miért vonul vissza John L. Lewis?

John L. Lewis december 15-i váratlan bejelentése arról, hogy az év elején elhagyja a United Mine Workers of America elnöki székét élénk találgatást vált ki arról, voltaképpen mi készítette őt erre a bejelentésre.

Igaz, hogy John L. Lewis ma-holnap nyolcvan éves lesz, de bámulatosan szívós természetű áldotta meg az Ur, aktívabb mint nálánál sokkal fiatalabb emberek és így semmiképpen se nem egészségi okokból történik visszavonulása.

Mint nagyon aktív ember kétségtelen, hogy télenségre vágyás se viszi őt ki a United Mine Workers of America elnöki székéből.

Azokban a körökben, melyekben ő Washingtonban forog azt állítják, azért vonul vissza, hogy elejét vegye annak, miszerint netáni hirtelen halála

marakodást váltson ki az elnökségre vágyók között. Ő akarta elintézni az öröklés kérdését — nem csak a közvetlen utódot akarta kijelölni — de az utód után következőt is.

Mint megírtuk a union alkotmánya előírja, hogy az elnök lemondása esetén az alelnök követi az elnöki székben és így Thomas Kennedy lesz az új elnök — 1960 decemberben azonban választás lesz a unionban és sokan azt hiszik, a 72 éves Kennedy csak addig lesz elnök.

Most kíváncsian várják, hogy Thomas Kennedy helyett ki lesz a union alelnöke — és sokan azt hiszik, hogy voltaképpen az lesz majd 1961-től a union elnöke.

Kennedyt John L. Lewis nagyon dicsérte a távozásával egyidőben, de akik ismerik őt

tudják, — hogy tehetsége nagyon messze van attól, amire a bányászszervezet elnökének szűkség van.

John Owens a union titkárpénztárnoka 69 éves és azt hiszik ő nem vágyik más hivatalra, mint amit most betölt.

Sokan azt vélik W. A. Boyle lesz az új alelnök, 50 éves, Lewis Montana államból hozta be, az ottani területben viselt tisztséget és Lewis mellett dolgozik évek óta és feltétlenül bírja a bizalmát.

Mások viszont Michael F. Widmant tartják a következő alelnöknek, akit Lewis az automobil munkások unionjától hozott át, a szénpiacot kereső osztály vezetője, újabban többször képviselte John L. Lewist konferenciákon — akik ismerik nagyon tehetséges embernek tartják.

MIRE JÓ A SZÉN?

Kevesen tudják, hogy a puhaszénből és annak mellékterményeiből kétszáz ezer (200,000) különböző hasznos gyártmány készül. — Az orvosságok tucatjai készülnek szénből.

Még akik a szén bányászta, azok sincsenek vele tisztában, hogy a szén nemcsak fűtésre, nemcsak a benne lévő nyers erő kihasználására fordítják, hanem majdnem negyed millió nagyon hasznos tárgyat csinálnak belőle.

A vegyész 40-50 éve kezdte szétbontani a szénét és a benne rejlő anyagokat, addig a közvetlen fűtésen kívül csak kokszot, s annak mellékterményét, gázt csináltak belőle.

Szinte napról-napra újabb és újabb, egyre értékesebb mellékterményeket nyertek, s például egyik legáldásosabb külön terméke a novocain az az érzéstelenítő, amit különösen fogorvosok használnak, mielőtt a fogat kihúzzák. De használják természetesen más természetű operációknál is.

Talán ennél is értékesebb orvosság, ami a szénből kivont melléktermény a mesterséges quinin. A quinin tudvalegőleg a malária és sárgaláz elleni orvosság, s a világháború alatt, amikor a quinin terméstől el voltunk zárva (Ázsia forró országaiban terem) katonáink millióit mentette meg ez a szénből készült gyógyszer.

Talán ennél is jobban megple a járlatlan olvasót, hogy az egyébként nem nagyon illatos puhaszénből — illatszereket gyártanak, amelyek vetekednek a virágokból kivont illatszerekkel.

Nylon holmit ma hord mindenki, de kevesen tudják, hogy annak alapterméke a puhaszén, s hogy a kitűnő ingek, ruhák, takarók, szőnyegek így nagyrészt — puhaszénből készülnek.

Tizennyolc bányászt ölt meg a bánya októberben

A Szövetségi Bányahivatal most közreadott kimutatása szerint október hónapban tizen-nyolc bányász fizetett életével mesterségének.

Tizenkét bányászt tetőszakadás ölt meg, három bányász a szállítási vonalon szenvedett halálos sérülést, két bányász gépek őltek meg, kettőre pedig strip bányákban rájuk szakadt föld ölt meg.

Tizenöt bányász puha és három bányász keményszén bányákban lettek a bányász mesterség vértanúi.

Október hónap végéig összesen 245 halálos baleset történt a bányákban. Ebből 206 puhaszén bányákban 39 keményszén bányákban történt.

Az októberi szerencsétlenségek közül 6-6 esik West Virginia-ra és Pennsylvania-ra (3 puha és 3 keményszén bányákban), 4 Kentuckyra és 2 Virginiára.

A tíz hónap halálos szerencsétlenségei államok szerint: West Virginia 74, Pennsylvania 72 (puhaszén 33, keményszén 39) Kentucky 36, Tennessee 18, Virginia 17, Illinois 7,

Illinois állam kiállítást rendezett Springfielden azokból a tárgyakból, amelyek puhaszénből készülnek, s hogy csak néhányat említsünk ki belőlük, ott vannak a kiállításban a következő anyagok: koksz, szén-gáz, benzol, toluol, phenol, ammonia, naphtalene, tar, carbon, játékok, női kompaktok, fogkefék, nylon alsóruhák, írógépszalagok, ajtókilincsek, zseb-lámpák külső tokjai, kefék és ecsetek, csövek, fényképező gépek tokjai, villanyos kapcsolók, nadrárszj gombok, színes plastic lemezek, zuhany függönyök, esőkabát, ruhatartók, fonál, törhetetlen dobozok, plastic edények, creosot, benzoic acid, matrac, lipstick, mű-ékszerek, cukorka színesítő, színes filmek, vízhatlan papír, lámpák, ejtőernyők, vízmentes ragasztó, mercurochrome, forróvíz korsók, belső gummik, hangszerek, zongora kulcsok, gombok, arckrémek, ragasztó tape, stb.

Természetesen a felsorolt tárgyakhoz, amelyek csak nagyon kis részét képezik a puhaszénből készült dolgoknak, rendesen más anyagok is adnak, de a szén nélkül azokat nem tudnák a jelenlegi, közhasználatban lévő formákban előállítani.

A különböző orvosságokon kívül természetesen a leghasznosabb melléktermény a nylon és a dacron, amelyeket jóformán minden ruhánál, szőnyegnél, takaróknál használnak.

Az Egyesült Államokban kibányászott puhaszénnek körülbelül a husz százalékát fogyasztják el ezeknek a melléktermékeknek a gyártásához.

Alabama 6, Indiana 4, Utah 3, Iowa 2, Ohio 2, Colorado 1, Maryland 1, Missouri 1 és Oklahoma 1.

AZ OLAJIPART DÉDELGETI AZ EISENHOWER KORMÁNY

Robert C. Byrd és Jennings Randolph, West Virginia állam senatorai a mult héten erős nyilatkozatban kikelték az Eisenhower kormány intézkedése ellen, mert az olajbehozatalt felemelték napi 61,500 dollárra.

Nyilatkozatukban rámutattak, hogy ez az intézkedés a szénbányákból újabb embereket tesz munkátlan, amikor egy West Virginiában, mint Pennsylvania és más széntermelő államokban a bányászok nyomora ma is olyan nagy, hogy azt, akik nem jártak a helyszínen, nem is tudják elképzelni.

Byrd és Randolph senatorok szeretnék, ha a legközelebbi ülésszakon hoznának valami intézkedést a széniparból kiesett és sehoh elhelyezkedni nem tudó tömegek munkához juttatása érdekében.

A
MAGYAR
BANYASZ LAP
legközelebbi száma
január 28-án
jelenik meg.

TANULSÁGOK

AMIKBŐL AZONBAN AMERIKA NÉPE NEM FOG, MERT NEM AKAR TANULNI

(H.M.) Egyik sztrájk a másikat követi, egyik csoport munkás után a másik csoport kényszerít ki némi béremelést, hogy a folyton emelkedő árak ellen védekezzék, s hat hónap alatt, vagy még kevesebb idő alatt minden csoport ott van, vagy még rosszabb helyen van, mint mielőtt a béremelést megkapta.

Mert minden béremelést ár-emelés követ, s ha az általános munkabéreket emelik 8-10 százalékkal, 6 hónap alatt a megélhetés árai husz százalékkal felfolynak.

S ne tévesszen meg senkit a kormány és a bankok jelentése, amelyek havi fél- és negyedszázalékos inflációt mutatnak. Ezekben a statisztikákban ugyanis benne van a zongora ára, az automobil, a vasuti jegy és a motor csónak ára, de az ÉLETSZÜKSÉGELETEK árai sokkal nagyobb százalékban emelkednek évente a felhők felé.

A munkásságnak tehát nemcsak a béremelést, de — politikai uton — az árak leszállítását kellene követelni, amit katasztrófa nélkül engedélyezhetne a nagytőke.

* * *

Minden gyerek tudja, hogy a termelés, az iparcikkek és az élelmiszerek termelése egyre kevesebbe kerül, mert amíg a farmon gépek és mindig tökéletesebb műtrágya segítségével csökkentik a költséget, a gyárakban és műhelyekben az automata gépek mellett egyre kevesebb munkás kell akárminak az előállítására.

A munkás szervezetek érthetően azt követelik, hogy az automaták alkalmazásának a

hasznát osszák meg a munkással, mert belőlük egyre kevesebbnek van alkalma dolgozni, de sem a munkások képviselői, sem az iparfejedelmek nem gondolnak rá, hogy az automata alkalmazásával olcsóbbá tett termelés hasznát osszák meg a fogyasztókkal.

Ha szétnézünk magunk körül azt látjuk, hogy az élet-szükségletek egyetlen kellékének az ára nem csökken, bár a szemeink előtt dolgoznak fizetett munkások helyett automaták százai minden iparban, sőt minden üzletben.

* * *

Ha beteges a helyzet az ipar terén, természetesen még betegesebb, egyenesen esztelen az élelmiszerek mesterségesen fokozott ára, amit a törvényhozás "farmsegély" címén évente rákényszerít a nemzetre.

Nem egyszer és nem tízszer mutattam rá ebben az újságban, hogy csak a szavazatok után való becstelenség törekvés, hogy a farmerek közt évente öt-hatezer millió dollárt osztanak ki, állítólag mert ez szükséges.

Az igazság az, hogy ma a jól felszerelt, tudományosan vezetett farmok olcsóbban termelnek egy bushel búzát, vagy egy bale gyapotot, mint ezelőtt tiz-husz évvel. S ma a fogyasztónak kétszer-háromszor annyit kell érte fizetni, mert a fogyasztó zsebeiből ezermillióért vásárolja fel a nemzet a felesleges termést.

Ezzel ugyan a farmokon tartunk egy pár millió olyan farmert, akinek nincs több helye a farmon, mert képtelen a nagy farm-iparral versenyezni

(ahogy a suszter nem képes a dipógéppel versenyezni), de az ezermilliók háromnegyedét olyan nagy és gazdag részvénytársaságok zsebelik be, amelyek a "segély" című grafft nélkül is nagyszerűen keresnek.

* * *

S amíg az árakat itt mesterségesen emelik, vagyis leszállítják a dollár vásárló értékét, egyelőre nem veszik észre, mert nem akarják észrevenni, hogy katasztrófa felé közeledünk, hogy termelésünkön alapuló világhatalmunk alapzata kicsuszlik alólunk.

Már 1958-ban háromezernegyszáz millió dollárral kevesebb volt a kivitelünk, mint a behozatalunk, mert az egyre emelkedő árak mellett a külföld ipartermékei meg tudták a szállítási költséget és a vámot fizetni, s mégis olcsóbban adták a portékát, mint az itthoni ipar.

Ebben az évben ez a különbség jóval nagyobb lesz.

A dollár értéktelenedése világosan megmutatkozik abban a tényben, hogy külföld gyors iramban vonja ki tőlünk az aranyat, amit ide helyezett, mikor a dollárban volt az emberiség bizalma, mikor abban látták a stabilitás biztonságát.

Míg 1957 elején tizenkilenc és félezer millió dollár értékű aranyat tároltak Fort Knox-ban, ma ez lecsökkent tizenöt-ezerhatszáz millió dollárra.

S nem azért csökkent, mert itt többet vásároltak, tehát fizetniük kellett, mert hiszen a behozatalunk volt magasabb, a természetes következmény az lett volna, hogy a kivétel és behozatal közti differenciával

emelkedjék a külföld itt tartott vagyona.

* * *

A tény az, hogy a mai modern és komplex életben lehetetlen az az anarchisztikus gazdasági szabadság, amely azonnal felszisszen és a szocializmus mumusát emlegeti, mihelyt valaki bizonyos országos gazdasági politikáról, s ezzel egyidejűleg természetesen némi társadalmi (politikai) kontrollról mer, akármilyen hal-kan, beszélni.

Amíg minden más ipari országban súlyos beleszólása van — bizonyos félhivatalos szerven keresztül (mint pl. az angol Board of Trade) a kormánynak, ami végre is a nép, vagyis a parlament beleszólását jelenti, addig nálunk ilyesmire nem akarnak gondolni.

Minden ipari vállalkozó csak azzal látszik törődni, hogy MA MENNYYI LEGYEN A PROFIT-
JA, ami rákényszeríti a sokkal gyönyögebb munkásságot, hogy az is csak a MAI MUNKABÉREREL törődjék, és nem azzal, hogy hol tart őt vagy tiz év múlva.

* * *

A nagytőke természetesen egy ideig védekezni tud és fog a válság felé vezető veszedelem ellen, de mentseget csak egy bizonyos ideig, tiz-husz évig fog élvezni.

Köztudomásu, hogy az amerikai nagyipar ott van ma minden iparilag fejlett országban. Oda mentek látszólag azzal a céllal, hogy az ottani piacot kihasználják és fejlesszék.

Majdnem automatikusan következett, hogy ma a Japánban, Angliában, Németországban lévő amerikai, vagy részben amerikai vállalatok nem annyira az ottani piaccal törődnek, hanem az olcsóbb termelési lehetőségeket kihasználva, rávetik magukat az amerikai piacra.

S egy ideig kifizető lesz nekik a külföldön olcsóbban gyártható automobiloikat, bicikliket, s más ipartermékeket itt eladni, de amilyen nagy mértékben fog ez a politika növekedni, olyan mértékben fog az amerikai piac csökkenni, mert annyiaval kevesebb munkásnak lesz itt pénze és munkája, hogy piacot nyújtson a külföldi termékeknek.

* * *

Természetesen ideig-óráig módunkban lesz védekezni, ha a veszedelem növekvését elkezdjük érezni, mert szükség esetén a vámkokat fel tudjuk emelni, ma már azonban tudjuk, hogy az kétélű fegyver, mert azzal izoláljuk ezt az országot, s a mi egyre erősebb zsugorodó külföldi piacainkat végleg elvesztjük.

Mindig arra hivatkozunk, hogy nálunk "free enterprise" (szabad vállalkozás) van, ami nem egészen igaz, mert az egész gazdasági életet egy néhány tőke-csoport (biztosító társaságok és nagybankok) uralja.

A valóság az, hogy ezek a csoportok anarchisztikus szabadságot élveznek, s hogy a saját gazdasági kalózpoltikájuk ellenében a congresszuson keresztül megvesztegetik a farmer-szavazókat, akikkel elhite-
tik, hogy a nagytőke bármily csekély megrendszabályozása "szocializmus" lenne, amiben valóságos "eretnekséget" lát az átlag amerikai jelenleg.

* * *

Teljesen "free enterprise" lehetetlen a jelenlegi komplex életben, s még a n a g y t ő k e tervszerűtlen és anarchisztikus uralmában is a gazdasági rendszer állandó foltozása szükséges.

A foltozás maximuma a far-

merekre költött megvesztegetés sok ezer milliója, a minimum az a gyapot, amit a kormány ma olcsóbban ad el a szövögyáraknak, mint amennyiért azt az adófizetők megveszik a termelőktől, mert a külföldi versenyt (a saját külföldi gyáraik versenyt) csak így bírják.

Nevezhetjük akár szocializmusnak, akár kommunizmusnak, a társadalomnak (congressus és kormány) előbb-utóbb a messze távolba néző gazdasági politikát kell csinálni, s ez a politika csak az lehet, hogy az automatikus termelés hasznát az egész társadalom élvezze.

Más szavakkal ez általános árcsökkenést jelentene, ami lehetővé tenné, hogy végre a nemzet kitagadottjai, a jelenleg egy dolláros órabérért dolgozó milliók is amerikai felfogás szerinti emberi életmódot élhessenek.

* * *

S ha ezt idejében nem fogják a nemzet vezetői, politikusai, tőkései és munkásai meglátni és megérteni, akkor nemcsak a jelenleg szabad rendszerben élő nemzetek versenyében fogunk alul maradni, hanem tiz-husz év múlva le fog bennünket hengerelni a szocialista (kommunista) nemzetek versenye.

Bár itt-ott még ma is imark róla, leginkább reakciós újságok, hogy a Sovjet és Kína mennyire hátra vannak mögöttünk, ma már józan emberek (és lapok) elismerik, hogy különösen a Sovjet termelése milyen rohamosan emelkedik, majdnem kétszer olyan arányban, mint az amerikai termelés.

A maradi és látni nem akaró strucc-politika természetesen arról cseveg, hogy milyen messzire kell nekik jutni, hogy elérjenek bennünket, s elfelejtik, hogy pl. Japán néhány év-tized alatt milyen halálos ellenfele lett pl. az amerikai iparnak. Az a japán, amelynek természeti kincsei nincsenek.

* * *

A csak a mával törődő és a holnap reggeli profitra gondoló amerikai nagy- és kistőkés nem veszi tekintetbe, hogy amíg mi termelésünk emelkedését az életszínvonal emelésére nagyobb arányban fordítjuk (kivéve annak a husz százaléknak a sorsát, akit elfelejt úgy a tőke, mint a munkásság, s amelynek az órabérért alig akarja minden három esztendőben 10-15 centtel emelni a congresszus), addig a Sovjet és Kína a termelés emelkedésének csak minimális részét adja a közfogyasztásra, a többivel a termelés masinériáját fokozzák.

S nem akarják csak néhányan meglátni, mert az utolsó évben egy pár szó ilyen értelemben már elhangzott, hogy amint a szocialista nemzetek termelése emelkedik, nemcsak gazdasági versennyel találjuk magunkat szemben, mint jelenleg, hanem gyilkos politikai-gazdasági háborúval, amelyben feltétlenül alul fogunk maradni, ha nem törekszünk rá, hogy többet és sokkal olcsóbban termeljünk. És különösen, hogy termékeinket olcsóbban, minél olcsóbban adjuk a piacra.

* * *

Akik a fejüket minden áron bedugják a homokba és nem hajlandók a falon lévő írást meglátni, azok számokkal akarják néha bizonyítani, hogy az emelkedő munkabérek mellett nem tud az ipar árleszállításra gondolni.

Ma már az a fikció kezd el-
tűnni, mert szakértők beszélnek róla, hogy például az acél-
ipar még mérsékelt béremelés mellett is leszállíthatná az ára-

kat, erre azonban a nagytőke iparfejedelmek nem hajlandók gondolni.

A vagyonhalmozásuk, a profit növekedés olyan nagy, hogy azt képtelenek titkolni, mert a tőzsdén a részvények értéke-
nek az emelkedése megletszik; s a különböző tartalék alakok-
ba (depreciation, depletion, contingency, etc.) eldugott milliárdok teszik őket képesek-
ké, hogy osztalékaikat alacson-
nyan tarthassák, ami azonban
többé a magas profitot teljesen
eikendőzni nem tudja.

* * *

Mindezzel tisztában vannak mindazok, akik a nemzet sor-
sát és az amerikai ipar és ke-
reskedelem jelenjét intézik, de
nem hajlandók szembe nézni a
jövővel, sőt jóformán a jelen-
nel sem, mert végre minek gondol-
janak arra, ami esetleg tíz vagy
tizennöt év múlva fog katasztró-
fához, nemzeti katasztrófához
vezetni.

A politikuskok egész törekvé-
se (némi kivétellel, mert kivé-
telt van minden téren), hogy
biztosítsák maguknak a követ-
kező választást, amelyhez a
szükséges nagy összeget azok-

A VÖRÖS POSTAKOCSI UTASAI

(Folytatás a 2. oldalról.)

banfont kézzel ülni, mint a nőnevelésben és legfeljebb a hajukat bodoríthatják, mert az nem árt senkinek . . .

Amíg így beszél a jószág madame régi barátjához, Alvinci Eduárd azt érezte, hogy meghalt.

— Talán az emésztése sincs rendben, nagy jó uram, attól szoktak lenni a zavarok — folytatta a madame.

Alvinci mozdulatlanul, mint egy halott keleti fejedelem ült helyén, akinek elmulását titkolják a birodalom népei előtt.

És ekkor az ajtó kinyitott és egy békés-kalapos, rózsaszínű, fodros kisasszonyka surrant be a szobába. Az álla hegyes és kíváncsi, az orra ábrándos, mint égbe menő szeme . . . Keresztülsetett a perzsaszőnyegen és a szőnyeg virágait nem taposta lába. A csipkés napernyőjével köszönt a halottnak és nyomtalanul eltűnt a falban, a nagy álló óra mögé lépve.

— Egy! — mondta valamely láthatatlan helyről a madame. Struccotollas, előkelősködő, feszes fekete ruhás dáma sietett be, mintha a színpadra lépne, ahol már várja házikójában a sugó és int felé kezével.

Gyujtogató szemű, érzékiségét nem titkoló menyecske, mozgékony orru, setéthaju lobban fel a setétségben, piros kalapja, mint a gyufa lángja, a kesztyűjén át perzsel az ujjja és a cipő sarkának állása: mintha férfiak homlokára tenné a lábát, amíg kancsalító szemével a mellkasba dobogó, vergődő szívet figyeli . . .

— Három, — szólalt meg a tulvilági hang és az álló óra, mint egy gyümölcsfának a törzse, elrejtette maga mögött a szevillai táncosnót is.

Aztán kopófalca, hangtalan csaholással rontott el Alvinci lábai előtt, piros frakkos lovasok nyargaltak tova dobogás nélküli paripákon, a róka tán a Váci-utcába futott és e kísérlet-csapat most tovább üldözi? A társaság mögött, az emlékezés lengő fátyolával kalapján lovasnó nyargal, aki leszökken a nyeregéből a halott látására, közeledik hozzá, mint egy szegény vándorlóhoz az ut mentén, de aztán felismeri és bánatosan, lassan elfordítja az arcát . . . Alvinci utána akar nyulni a kezével, de már ellobogott a fátyol.

Most halottakat visznek furcsa kis kocsikon, kék kötényes, inges gyerkőcök tologatják a szekérkéket, versengenek egymással a kocsiolásban. Mikor a targoncák Alvinci elé érnek, a koporsók fedele felpattan és ábrándosan fekszenek a halott nők, szőke és barna hajuk a

tól kapják meg, akik a gazdasági életünket irányítják vagy legalább uralják.

A pénzfejedelmek és iparbárok ma egy- és nyolcszáz ezer dolláros évi fizetéseket élveznek, s részvényeikbe fektetett vagyonaik értéke fantasztikusan emelkedik; talán emberfeletti áldozat lenne részükről, ha a nemzet és a saját osztályuk jövője érdekében lemondának ennek egy kis részéről.

Eddig mindig képesek voltak egy-egy válságot valamilyen zsonglőr politikával meguszni, s nem gondolnak rá, hogy hasonló módon toldozta és foldozta a feudális rendszer a maga uralmát, amíg a feleszmélő tömegek a — fejeiket nem vágták.

Ha a következő években (és nagyon közeli években) nem ébred fel a nagytőke, akkor ez a sors fogja a jelenleg uralkodó osztályt is elérni, s akkor annak tagjait senki nem fogja sajnálni.

A szomorú csak az, hogy ilyen hatalmas megrázkódtatásban szenved mindenki, s hogy azt józan, egységes, becsületes, nemzeti gazdasági politikával el lehetne kerülni.

vállukra van fektetve, a kezük imára kulcsolva, a lábukon atlasz-cipő és a fehér ruhájukon zöld repkény.

A gyerkőcök egy szempillantás alatt tovább gurítják a kis kocsikat és vörösre főtt tengeri rákok, furcsa halak és csigák ragadnak a gyermekek sarkába.

Öreg, boldogtalan külsejű apák jönnek be az ajtón és botjukra támaszkodva ballagnak, mint a nyugalmazott hivatalnokok, lehajtott fejű anyák lépkednek, szabályosan, mint a permutató.

Most ő jön . . . Még nem is látja, de már érzi a közeledését, szinte a lépésnek a kopogását is hallja, mint a rab börtönében menyasszonya lépteit.

Bus nő, hervatag virág, — "hervadt egyetlen rózsám", — susogja a halottnak a szája, — gyengéden öszülő haja, mint a gond a beteg gyermekekért, a rongyos cipőcskéért, foltozni való ingecskéért; a szeme nyugodt, elcsendesedett tükrű, mint a toé, amelynek környékén nem járnak emberek; a keze kicsiny, dolgos, ráncos, mintha mindig hamupogácsát tartana a tenyerében vándorlata menő kis fia részére és az ajka hidegvíz-illatu, mintha érzélgősség nélkül, megnyugvással meselné a gyermekeknek esténként, hogy: "apátok volt a legszebb férfi Magyarországon" . . .

— Hítvesem, Leonám! — mondja a halott.

Alvinci talpraállott, a szobában sötétség volt, a távolban, egy messzi utcában egyhanguan gurult a postakocsi és a szél, a nyitott ablakon át olykor idáig ragadta a postakocsis kürtjének hangját.

Télikabátjába burkolózott és a kalapját szemére huzta:

— Elrontottam a gyomromat — gondolta keserűséggel. — A lazac mostanában már nem élvezhető.

A Social Security díjat felemelték

Az újabb terhek és a megnövekedett Social Securityra jogosak száma tette szükségessé, hogy felemeljék a Social Security adót. Így a munkások és alkalmazottak a 2 és fél százalékos adó helyett, 3-3 százalékot fognak fizetni.

Ez az adó 1960. január 1-én lépett életbe.

A maximális évi kereset, amlyre ez az adó vonatkozik, marad a régi, vagyis 4800 dollár, így az évi adó marad 144 dollár azaz 288 dollár továbbra is.

AZ ESEMÉNYEK NYOMÁBAN

(Folytatás a 4-ik oldalról)

moszkvaiak szemében.

Talán a republikánusok úgy hiszik, hogy mert Nixonnak soha meggyőződése nem volt, s mindig opportunistaként, aránylag könnyen köpönyeget változtat.

A DEMOKRATAKNAK KÉT

hivatalos és két nem hivatalos elnökjelöltjük van ezidőszere, s talán több is lesz, mire a konvenció elérkezik.

Humphrey szenator a legliberálisabb az összes jelöltek közt, s képességei alkalmassá teszik az elnöki tisztségre, de éppen mert valóban liberális, nehéz lesz a jelöléshez a Dél támogatását megnyerni.

Kennedynek természetesen súlyos és nagyon sajnálatos terhétél a vallása, mert akármilyen szegény, a szomorú tény, hogy a polgárság egy része még mindig tekintetbe veszi egy jelölt vallását.

Sokat nyert, mikor Ohio kormányzója bejelentette a támogatását, amit esetleg nem tud teljes mértékben megadni.

ALIG JELENTETTE UGYANIS BE

a kormányzó, hogy Ohio szavazatait liferálni fogja Kennedy számára, kikelt ellene Lausche szenator, aki nagyon helyesen azon az állásponton van, hogy a népnek kell az előválasztáson, illetve a delegátusok

kiválasztásán szavazni, s nincs joga egyetlen politikusnak, hogy ettől az alkalmtól megvonja.

Jelenleg mindenesetre Kennedy fut elől a demokrata jelöltek közt, aki a munkásság támogatására is számíthat.

Akik eddig hallgattak, de nem-hivatalosan minden esetre önjelöltek, azok közül talán — ezidőszere — Symington, Missouri szenatornak van a legjobb esélye.

Természetesen csak abban az esetben, ha Humphrey és Kennedy megsemmisítik egymást, vagyis egyik sem lesz képes a jelöléshez szükséges többséget a konvenció megkapni.

EGYRE KOMOLYABB NEM

hivatalos jelölt Johnson texasi szenator, aki szintén abban bízik, hogy a két nyíltan futó jelölt közül egyik sem tud befutni.

Johnson megválasztása természetesen azt jelentené, hogy az olajcsászárságok még nyíltabban, még szemérmertlenebbül vennék át az országban az uralmat, s nehezen hihető, hogy a demokrata párt egyáltalán hajlandó lenne déli politikust jelölni. Johnsonnak a munkások közt sincs sok barátja.

Emlegetik a nemhivatalos jelöltek közt Stevensont, aki kétségkívül a legtehetségesebb és a legértékesebb az összes jelöltek közt, de akit kétszeri vereség után csak abban az esetben jelölnek, ha semmiféle alkut árán másba megegyezni nem tudnak.

A GAZDASÁGI HELYZET.

miután megszabadult a nyolc hónap óta ránehezedő acélsztrájk lidércnyomásától, fel lendült, s legalább az év első felében állandó lesz a javulás, bár ma is négy millió munkátlan ember van az országban.

Az acélsztrájk az iparmágnások teljes vereségével végződött, mert a munkások megértették, hogy nem pénzről van szó a küzdelemben, hanem arról, hogy a tőkésnek vissza csinálnak mindent, amit Roosevelt adott a nemzetnek.

A bérek lefagyasztyásán kívül meg akarták semmisíteni

a senioritást, szabad kezét követelték a munka beosztás körül, kieszközölték Eisenhower-nél, hogy ehhez a segítséget "infláció ellenes" küzdelem címen megadják.

Ha nem akartak volna MINDENT megnyerni, sokkal kevesebb beérték volna a munkások.

S A LEGSZOMORUBB AZ, HOGY

a hosszú sztrájk oka kizárólag az elnök volt, aki legbensőbb barátjától, Humphrey acélmágnástól kapta a tanácsot, ha nem utasítást, hogy a kormány ne avatkozzék a dologba.

Ha a kormány hat hónappal ezelőtt olyan erővel lépett volna fel, mint amikor arra végre a közfelháborodás kényszerítette, akkor a sztrájk nem tartott volna két hónapot sem.

Éppen ezért ostobaság, illetve kiszámított csalás a 90 százalékos republikánus sajtó részéről, hogy a megkötött szerződésből tőkét próbál Nixon és a tehetetlen munkaminiszter javára csinálni, aki egyébként éppen ezzel a tőkével az alelnöki jelölésre is pályázik.

A JAVULÓ GAZDASÁGI

helyzetben a demokrata párt, s különösen annak liberális tagjai feltétlenül bizonyos szociális reformokat fognak követelni, s azok egy részét talán sikerül nekik kivívni.

Fel akarják a Social Security nyugdíján tengődő emberek nyugdíját emelni, amilyen arányban le-esett a dollár értéke, s még különösebben bizonyos betegségi és kórházi biztosítást fognak követelni a nincstelen emberek számára.

Különösen az utóbbi követelések időszerű és szükséges, bár szemben fogják magukat a nemzet legerkölcstenebb trusztjával az országos orvos egyesülettel találni, amely évente százazreket költ lobby-reformnak.

NEMZETKÖZI HELYZETUNK

nem rózsás, dacára a hideg háború látszólagos enyhülésének. A közelgő csucstalálkozás úgy fog összeülni, hogy a Nyugat egyáltalán nem egységes, s természetes annak a Szovjet élvezi az előnyét.

Nagyon súlyos ellentétek vannak legfontosabb szövetségünkben a NATO-ban, s magában a szövetségben is.

MT. HOPE, W. VA.

A "Magyar Bányászlap" útján küldjük üdvözlőnk a környék magyarságának.

BANK OF MOUNT HOPE
Ask about Our 2 for 1 Insured Savings Plan!
MOUNT HOPE, WEST VIRGINIA
For Savings With Safety!

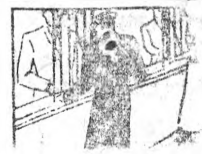
Bank with Mount Hope
Phone TRIangle 7-6461
Deposits insured with F.D.I.C.

Fairmont, W. Va.

CITY NATIONAL BANK OF FAIRMONT

Fairmont, W. Va.

Gondoljon jövőjére, takari'son meg jövedelméből és helyezze el nálunk kamatozásra. — A bank üzlet minden ágával foglalkozunk, figyelmes kiszolgálásban részesítjük ügyfeleinket.

Uj automobil vásárlásra kölcsönt nyújtunk 5% kamattal. — Pénzt küldünk törvényes úton az öházába.
Intézetünk a Federal Reserve System tagja, betétek \$10,000.00-ig biztosítva.
BERELJEN NALUNK SAFETY DEPOSIT BOXOT

Üdvözljük
a környék magyarságát

Bonn's Prescription Shop

118 ADAMS ST. — Tel. 43. — FAIRMONT, W. Va.

Annan Pharmacy

322 ADAMS ST. — Tel. 3540. — FAIRMONT, W. Va.

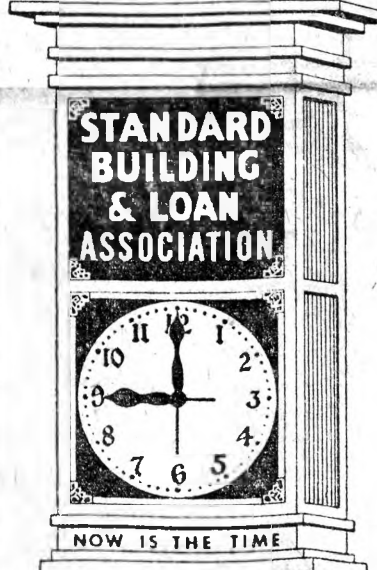
400 VIRGINIA AVENUE
Fairmont, W. Va.
Telefon: 1830 — 1831

- Deszka
- Más faanyagok
- Építkezési anyagok
- Festék és vasáró

Üzleti órák: Hétfőtől péntekig:
Iroda: Reggel 7:30-tól d. u. 5-ig
Telep: Reggel 7:30-tól d. u. 4:30-ig
Szombaton: Iroda és telep
reggel 7:30-tól déli 12-ig.

Sok magyar család van megelégedett vevőnkörünkben!

104 ADAMS STREET

Telefon: 2393

FAIRMONT, W. VA.

Találkozzon a jövőre.

Helyezze el pénzét ott, ahol

biztonságban

jól jövedelmez

NORTHFORK, W. VA.

34 éve vagyunk az üzletben és soha sem tagadtuk meg a szolgálatot, ha rossz anyagi helyzetben volt.

Bennett Funeral Home

Northfork, W. Va. — Telefon: 324.
Kimball, W. Va. — Telefon: 3311.
Betegszállító kocsis szolgálat.

BECKLEY, W. Va.

IZLETES ES TÁPLÁLÓ.
Süteményeink is kitűnnek!
Beckley, W. Va. * Logan, W. Va. * Welch, W. Va. * Bluefield, W. Va.

McMECHEN, WEST VIRGINIA

ÜDVÖZLET MAGYAR BARÁTAINKNK!

B. W. RIGGS

FUNERAL HOMES
AMBULANCE SERVICE

Moundsville, W. Va.

Telefon: Tilden 5-4560

McMechen, W. Va.

Telefon: Benwood 99

Lakás Telefon: Tilden 5-1145

VÁMMENTES KÁVÉ, KAKAO, TEA, SZÖVET, VÁSZON, GYAPJUFONÁL, CIPŐ, ÉPÍTŐANYAG, KERÉKPÁR, RÁDIO, HÁZTARTÁSI és IPARCIKKEK RENDELHETŐK

MAGYARORSZÁG és CSEHSZLOVÁKIA

területén élő cimzetek részére. A csehszlovákiai TUXEX csomagok teljesen különböznek a magyar IKKA csomagoktól.

MINDENFÉLE GYÓGYSZEREK IS RENDELHETŐK

ÁRJEGYZÉKET KIVÁNATRA KÜLDÜNK

U.S. RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.

Phone: LEHIGH 5-3535
BRACK MIKLÓS igazgató

245 East 89th St.
UJ CIM

NEW YORK 21, N. Y.
BEJÁRAT a 2nd AVE.-ről

tól a szövetségtől eltekintve súlyos gondot okoz, hogy Európa ismét két táborban van, amelyek gazdasági harcban állnak egymással.

Anglia nem tud bele nyugodni, hogy az európai kontinensen elvesztette a hatalmát, s mindent elkövet, hogy a kialakulóban lévő közös vámterületet megfúrja.

KÖZVETLEN GONDOT OKOZ

nehány latin amerikai nemzet, s első sorban Cuba, amelynek új kormánya látszólag maga sem tudja, hogy mit akar a szerencsétlen országban csinálni, de amely egyre közelebb jut a kommunizmushoz, amit a közeli szomszédságban az Egyesült Államok nem tűrhet.

A demagógia legélesebb fegyvere minden latin amerikai országban ez ellen a nemzet ellen izgatni, amihez a biztatást és támogatást a Szovjetből természetesen mindig megkapják.

Cubán kívül bajunk van Panamával és Venezuelával is, de az is minden nap új feladatok elé állít bennünket, hogy állandó a nyugtalanság, s majdnem napi rendben van a forradalom majdnem minden latin országban.

EISENHOWER KÖZELI LÁTOGATÁSA

a meglátogatandó négy országban valószínűleg teremt valamiféle politikai stabilitást, de csak egy időre, mert minden ilyen látogatás után azt várják, hogy azt milyen bőkezű adomány fogja követni.

S az igények mindenütt tiszter olyan nagyok, mint amilyenek kitelnek az amugy is súlyosan megterhelt amerikai kincstártól.

A latin nemzetek legnagyobb baja, hogy az amerikai tőke felesleg nem mer befektetéseket eszközölni, mert nem lát rá garanciát, hogy biztonságban marad, amire Venezuela szolgáltatja a legjobb példát, hová a nehézipar százmilliókat fektet az utolsó pár évben, s ahol ma ellenséget látnak bennünk és az amerikai tőkében.

AZ ELNÖK AZSIAI NAGY

utjának az eredményét csak abban lehet meglátni, hogy nemcsak ott, de az új afrikai

nemzetekben is egyszerűen emelkedtek a segély-igények.

Azsia nyomorgó lakossága nem a béke-angyalt ünnepelte az elnökben, amint azt a sajtó akarja elhitetni az amerikai polgárral, hanem a Santa Claus, akitől az eddigi százak milliós segélyeknél sokkal nagyobbakat várnak a jövőben. S mert ezekben a túlzott reményekben csalatkozni fognak, talán többet veszünk, mint nyerni reméltünk azzal, hogy az elnök bejárta a félvilágot, s hogy újra neki fog indulni a következő hónapban.

MAGYAR AMERIKÁBAN

mélyseges csend volt az ünnepek alatt, bár óriási megdöbbenést keltett, hogy a Bridgeporti Szövetség néven ismert egyesület elnökének a szokásos négy évi konvenció előtt néhány hónappal meg kellett válni a helyétől.

Egyelőre tudomásul vették a sajtóban ilyenkor szokásos nyilatkozatot, de nem valószínű, hogy az egyesület magyar tagjai minden kérdés és megnyilatkozás nélkül tudomásul fogják venni a hirtelen jött és meglepő változást, ami százféle találgatásra ad természetesen alkalmat.

Semmi sem mutatja viszont az Amerikai Magyar Szövetség iránti közömbösséget élebeben, minthogy jóformán senkit sem érdekelt az abban viselt titkári állás, amire pályázatot hirdettek.

A new-yorki Biblia Társaság 150 éves

Ez a minden tekintetben gazdaságosan szép és eredményes munkát teljesítő társaság most ünnepli alapításának 150-ik évfordulóját.

Tudnivaló, hogy ennek a Bibliai Társaságnak a székhelye New York.

Évenként ez a Társaság Bibliával, Testamentummal és Szentírással látja el a new-yorki szállodákat, amelyekből juthat minden szállóvendégnek. A statisztika szerint ez év október havában a jubiláló Társaság a fiatalság körében is megkezdte munkáját. Kiosz-

tott közöttük 5,000 bibliát, 10,000 Testamentumot és 25,000 Szentírást. Feltétlenül jótékony hatása lesz az az ifjúság erkölcsi javulására és meg fogja könnyíteni a nevelők munkáját is.

SZÉNIPARI MUZEUM WELCH, W. VA.-ban

West Virginia állam legtöbb szén termelő megyéjében Welchen a szénipar muzeumának építését javasolta Gail Houck az ottani Kiwanis Club ebédjén. Rámutatott, hogy bányászat közben a szénterületeken annyi őskori leletet találtak, hogy abból egy muzeumot könnyen meg lehet tölteni.

KET Bányászti MEGÖLT A KŐ

A Mountainer Coal Co. Williams nevű bányájában Clarksburg, W. Va. közelében Jennings Sewell Lane 55 éves bányászra, nyolc gyermek apjára és Vincenzo Caballaro 62 éves bányászra acél-timberezés közben hatalmas kötőmb szakadt, mindkettőjüket megölte. Hét bajtársuk, akik a közelben dolgoztak, megmenekültek.

TÖBB ÉLELMET KÉRNEK WEST VIRGINIA NYOMORGÓ Bányászainak

West Virginia állam lapjai egyre hangosabban követelik senatoraiktól, congressmenjeitől, hogy járjanak el Washingtonban a földművelésügyi minisztériumban és küldessenek több élelmet a hatalmas készletekből, amelyeket a szövetségi kormány raktárakban tároltat, a nagy nyomorral küzdő, munkájukból kiesett bányászak számára.

Drágább a megélhetés

A washingtoni munkügyi minisztérium hivatalos kimutatása szerint ismét többe kerül a megélhetési szükségletek beszerzése.

A minisztérium statisztikája szerint minden tízdolláros vétnél két centtel kell fizetnünk többet, mint ezelőtt.

KELL A GARAS

minderkinek, — tartja a magyar közmondás. — Viszont azzal is tisztában kell lennie minden olvasóknak, hogy egy lapot csakis az előfizető tarthatnak fenn. A napról-napra emelkedő papírárak súlyos terhet jelentenek az amerikai lapkiadóknak és megérti a szíves olvasó, ha arra kérjük, hogy

KÜLDJE BE A LAP ELŐFIZETÉSI DIJÁT

a lejárat után. — A magyar emberben meg van az a szép jellemvonás, hogy amit rendel vagy vásárol, azért becsülettel meg is fizet. Tehát ha másnak kell a garas, mit szépsük a dolgot, nekünk is szükségünk van arra. Ne csak Ön ujtassa meg előfizetését, de szerezzen egy új előfizetőt is. Küldje az összeget postán, ezen címre:

MAGYAR Bányászlap

7047 FRANKLIN AVENUE, ROOM 204 — HOLLYWOOD 28, CAL.

AZ ÉDESANYA SZERETETE

— Végre! ...
Mert hát végre megjelentek. A plakátok tudniillik: a nemzetiszínű plakátok ...
És ott voltak mindenütt, a hercegi kastélytól a vasúti állomásig és a huszárkaszárnyától le a tó partjáig minden utcákon és minden bolt kirakatában. Valósággal telisdetele ragasztották velük az egész várost ...
A plakátok közepetáján pedig — a fehér részen: igazán mit schwarz auf weiss! — ott állott, hogy: Ünnepi beszéd, tartja ... Utána kettőspont, aztán a nevem teljes címmel és rangommal, úgy mint főgimnáziumi VIII. osztályu tanuló, a Helicon Önképzőkör elnöke ... Százszor is elolvastam. Csak nem tudtam betelni vele ...
— Istókucse kár, hogy Já-

noshiday tanár urat tavaly át-helyezték!
Jánoshidey tanár ur ugyanis annakidején bucsuzáskor — Te Deum után — úgy nyilatkozott, hogy csak azért nem bukolomásig és a huszárkaszárnyától le a tó partjáig minden utcákon és minden bolt kirakatában. Valósággal telisdetele ragasztották velük az egész várost ...
— Most aztán láthatná a tanár ur is, hogy kit akart megbuktatni! Egy szónokot ...
És Kossuth Lajosra gondoltam: Uram, e percnél nagy-szerűsége ...
Mert igenis, én szónok vagyok! Szónok, aki lángszavával felgyújtja a szivekben a honszerelm szent szövetségét, hogy a lankadt szárnyu magyar génusz, mint a poraiból megéledett fönixmadár, magasan szárnyaljon megint, mert áll Buda és él magyar!...

Szinte már hallottam a dörögő éjleneket és a szünni nem akaró tapsot, amikor majd ezekkel a szavakkal be fogom fejezni a beszédemet jövő kedden, március tizenötödikén. Március idusán!
— Micsoda beszéd lesz az! Tátra marad a szája a városnak! ...
Már hetek óta fogalmaztam. Furtam-faragtam, csiszogaltam, mert minduntalan eszembe jutott egy-egy ujjabb-csodajó! gondolat. Egy-egy szóvirág vagy idézet, amit itt-ott pompásan bele lehetett még illeszteni. Így nőtt, színesedett, gazdagodott az ünnepi beszéd, hogy lassacskán már valóságos retorikai barokk lett belőle ...
És hogy megint fölmerült előttem Jánoshidey tanár ur svány alakja, csak legyintettem egyet a kezemmel. Mintha

most én mondanám neki, hogy: Üljön le ...
Mert, ha Petőfi is, meg a többi márciusi ifjak mind csupa számtantanárok lettek volna, — ha minden csak kétszerkető volna! — akkor még most is nyöghetnének az osztrák igát ...
— Meg is mondom ezt egyszer neki, csak találkozzam vele az életben! ...
Az életben! ... Érettségi után.
És rohantam tovább. Plakátrol-plakátra.
— Ünnepi beszéd, tartja ...
Aki nem volt vak, mindenki láthatta, mindenki olvashatta. Az egész város! ...
— Török Ella is!
Török Ella ...
— Most már ő is láthatja, hogy kit kosarazott ki! ...
Mert farsangkor, a diákok bálján, amikor a második négyes előtt odasassiroztam eléje, azt rebegte vissza: Pardon, már foglalkozva vagyok ...
— Most meg én vagyok foglalkozva, kedves kisasszony! Tetszik látni?! ... Pardon ...
És föl kacagtam a plakátra, mert ezt hát jól megadtuk a kisasszonynak! ...

— Végre! ...
Fölvirradt tudniillik március idusa is! És eljött a nagy nap nagy órája is ...
Himnusz. Aztán egy hetedik eszaválta a Nemzeti dalt. Aztán ... Aztán újra megzizzentek a kezekben a kis fehér programlapok, a fejek meg kíváncsian fölējük hajoltak.
— Ünnepi beszéd, tartja ...
— kezdtek olvasni róluk.
És egy név röppent szerte a tornateremben. Egmáshoz hajoltak, suttogva adták tovább. Az ünneplő közönség: az én nevemet! ...
Amikor pedig fölnéztek, én máris ott álltam a pódium élő valóságában. És szakettban! ...
— Halotti — vagy mondjuk inkább ünnepi — csend támadt egyszerre, szinte haláli lehetett, amint a zsongás ijedten huzza be a nyakát és sietve bujik meg a nyikorgó székek alatt ...
Meghajoltam:
— Mélyen tisztelt ünneplő közönség!
A következő pillanatban már zuhogtak is cserepes ajkamról a szavak. Szavak, szavak: egyetlen lélegzetvételből. Szavak, szavak: se pont, se vessző. Szavak, szavak: mint a zápor, ama március idusán karikára, Kossuth Lajos kalapjára ...
Lakatos tanár ur néha fölkiáltott:
— Ugy van! Éljen!
Gyújtó szavaim néha őt is magukkal ragadták. Vagy az is lehet, hogy közbeszólásaival csupán egy kis halt-ot akart diktálni a szóföregtegnék, amelyben egymás hegyén-hátán kavargott a sz a b a d s á g, egyenlőség, testvériség, jobbagy felszabadítás, lánglelkű költő, magyar génusz, zsarnokság, átkos kamarilla, rablánc és szent esküvés ...
— Nagyszerű beszéd! ... Kész szónok! — bólogattak egymásnak az emberek. — Képviselő lesz belőle! ...

Igy lihegett ekkor már az imént még meglapult csend, amelybe a nagy nap halhatatlan lelkét én heltem bele ...
És — éreztem! — minden szem rajtam csüngött.
Török Ellás is, aki ott ült az első sorokban a nagyapjával, az öreg-tudós nyelvmesterrel együtt ...
És Láng ur se vette volna le rólam a tekintetét: Láng Ferenc uri szabómester, aki a szakettot szabta remekbe — az első szakettot! — erre a nevezetes alkalomra: Ma is látom, ahogy ott szorogott hátul az állóhelyen a többi hazafias iparossal együtt és közbe-közbe helyeslően biccegett felém kopasz fejével, jelezvén a megelégedést. Mármint hogy: jól beszél a szakett ...
Mondom: minden szem engem nézett. Csak ...

Csak az édesanyám nem mert rámnézni az egész beszéd alatt. Lehajtott fejjel ült a helyén és halálos félelmek között szorongatta-tépdeste a zsebkendőjét. Mert: jaj, ha bele-sülök! ...
És csak amikor végre — végre! — fölzugott a taps és dörögött az éljen a sok diáktorokból, csak akkor emelte rám lassan a két könnyes szemét. Sirva-mosolyogva nézte, csak nézte, csak nézte a fiát ...
Hiába! Özvegyszony: mind remegő asszony. Örömtől-bánattól mindig csak remegő, mindig csak siró ...

Jó volt rá visszanézni egy pillanatra, miközben hajlongtam jobbra-balra. Miközben fogadtam-köszöntem a tapsokat: a város elismerését ...
Csak Török Ellára nem néztem rá. Mintha ott se lett volna! Csak azért se! Fölötte — direkt! — elnéztem! ...
Hetykén, büszkén! És Kossuth Lajosra gondoltam, aki szintén szónok volt ...
— Mint én! ...

E perc nagyszerűsége ota kerek huszonegy esztendő telt el, hozzá hasonló azonban azóta se hatott le így szorítva keblemre ...
Talán ez volt az oka annak is, hogy azóta se tudtam ehhez hasonló elégtételt szerezni magamnak, ha itt-ott később is kaptam egy kosarat. Refus-t, hogy szép-finom szóval mondjam, ha már a francia négyesek körül támadható szívbéli bonyodalmak azóta szintén kimentek a divatból ...

Csak egyvalakinek a szemében vagyok most is — Ellák és minden egyéb kudarcok dacára változatlanul nagy ember: az édesanyám szemében ...

A NAGY HUNYADI

A pápa által, "hitvédő" címmel megtisztelt Hunyadi János legszebb jellemvonása nem bátor vitézsége, nem is lángoló honszerelme, de a maga elébe kitűzött kötelesség hű teljesítése volt, mitől az armány és rosszakarat torzsalkodása sem téríthette el Washingtonnak nem kellett oly ellenséges párttal küzdenie, mint Hunyadinak, kit a főrangú, de alacsony jellemű urak "sehonnainak" neveztek el. Tudta nagyon jól, hogy irigyeit még inkább föllovalja maga ellen, ha a Brankovics által alattomosan kiszakított békeföltételeket visszautasítja; de ő a rágalmakon felül emelkedő lélekkel szegült ellen a szerződésnek, mely a szultánnak nevezetes előnyt nyújtott.

Hivatalától megfosztván, csöndes magányban élvezhette volna hátralevő napjait, de a kötelesség érzete nem hagyta pihenni, mert midőn a király Bécsbe szökött s a budai vár, mint valami "csordalegelőhely" pusztán állott, a török sereg pedig közeledett, a mindenféle méltatlansággal illetett hajdani kormányzó Hunyadi János állott a dolog élére s gyakorlatlan seregével tönkre verte Mohamed roppant táborát.

Méltán mondotta kevéssel ezután bekövetkezett hirtelen halála előtt Kapisztránhoz: "Egész életem csak készület volt ama jóbarát fogadására, ki engem mindenható fejedelm trónjához elvezet. Hűségesen szolgáltam az élet minden viszontagságai, minden zivatara között, igyekeztem betölteni azt a helyet, melyet rám bízott."

RAKÓCZI HAZAFIASSÁGA

A világtörténelemben csaknem páratlan önmegtagadás és lemondás példáját adta II. Rákóczy Ferenc. Naplójából tudjuk, hogy csaknem bizonyos reménye lehetett arra, hogy beleegyezése esetére lengyel királlyal választatik. Ő azonban egy percre sem ingadozott.

"A becsülettel egyezőnek nem tartottam," írja önmaga, "egy idegen ország koronájáért és önhasznomért a hazám ügyét cserben hagyni."

Később is, midőn több csatavesztés után a békére hajlandóságot mutatott, semmiféle ígéret rá nem vehette, hogy hazájához hálátlan legyen. Igérték neki német birodalmi független fejedelemséget, ami jóval előnyösebb leendett csatládjár, mint a választásra eső erdélyi fejedelemség. Feltétel nélkül teljesítették volna minden kívánságát Erdély kivételével, ő azonban semmit sem engedve, egyetlen föltételül azt tűzte ki, hogy a császár útjátaná s tartaná meg az Apaffy Mihály fejedelemséggel s az ő elődeivel kötött szerződést; s hogyha, írja: "személyem e tekintetben akadályul szolgálna, örömet viszaadom választási oklevelemet az erdélyi rendeknek, hogy mindkét résznek kevesebb fejedelmet válasszanak, habár az kisebb szolgám lenne is."

Az általa védett ügy elbukása után elhagyta hazáját. A szatmári béke megengedte ugyan neki a visszatérést, de ő nem fogadta el. Elhagyott mindent, amihez a szeretet láncolta, de hű maradt elveivel.

KRUSCSEV 40 FAJTA fa és bokorcsemétét ajándékozott Eissenhower elnöknek köszönetül a szívélyes vendéglátásért, melyben az elnök őt és kíséretét részesítette. A cseméteket szállító jet repülőgépen 3 orosz mezőgazdasági szakember is érkezett, hogy részletes magyarázattal szolgáljanak a cseméteket elültetésére és további ápolására nézve.

MAGYAR VENDEGLŐK nyílnak különböző nyugati nagyvárosokban. Az első ilyen vendéglő Bécsben fog megnyílni Balaton néven, ahol kizárólag magyarországi különlegeségeket fognak felforgalmazni. A program végrehajtásával Rákóczi János a brüsszeli világkiállítás magyar vendéglőse van megbízva.

EGYLETI KALAUZOK

ELSŐ MAGYAR BETEG-SEGÉLYZŐ EGYLET DAISYTOWN, PA.

Elnök: Debreczeni József, alelnök: Micski Béla, titkár Jávorszky József, pénztárnok: Tokár József, számvevő id. Bodnár Lajos, hármastagu bizottsági jegyző: id. Debreczeni Sándor; tagok: Bodnár Mihály és Bodnár István, házbizottsági tagok Bodnár Béla és Timár Sándor. Ügyvéd: John W. Edwards Gyűlését tartja minden hónap harmadik vasárnapján, saját otthonában.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 23-IK FIOKJA POCAHONTAS, VA.

Elnök: Nagy Gáspár; titkár-pénztárnok: Frank Soos, Box 57, Pocahontas, Va. Gyűléseit tartja minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor a Református Templom iskolatermében

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 25-ik FIOKJA, BECKLEY, W. VA.

Elnök Szuch Imre, alelnök Bernáth József, ügykezelő: Gall Lajos, Box 7, Glen Daniel, W. Va., tel. YE 4-5305, akihez minden levél és pénz küldendő, jegyző Kerti Tibor, ellenőrök Bernáth József és Mrs. Henry Kizer, vigalmi bizottság

A William Penn Fraternális Egyesület 25-ik Beckley, W. Va. fiókja tagjaihoz.

Szeretettel értesítjük fiókunk tagjait, hogy az új alapszabályunk értelmében az évi elszámoló és tisztújító gyűlésünket január 17-ikén vasárnap délután tartjuk a szokott időben és helyen.

Arra kérjük tagtársainkat, hogy erre a fontos gyűlésre legyenek szívesek teljes számmal megjelenni.

Tagtestvéri szeretettel
Szűtch Imre elnök,
Gall Lajos ügykezelő

Hajas Miklós, Kerti Tibor és Mrs. Henry Kizer, fiók kerületi delegátusok Szűtch Imre és Gall Lajos. Gyűléseit minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor tartja Skeltonban a Kitty's Place teremben!

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 32-IK FIOKJA GARY, W. VA.

Elnök: Tóth Lajos; alelnök Hajzer József; titkár-ügykezelő: Dávid Lajos, címe: Box 864, Gary, W. Va., kihez minden egyleti levél küldendő; kerületi delegátusok: Tóth Lajos és Dávid Lajos. Beteglátogatásra kirendelhető minden tag.

Gyűléseit tartja minden első vasárnapján, délután 2 órakor Garyben a Red Cross Hallban.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 248-IK FIOKJA LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden első vasárnapján d. u. 2 órával kezdettel Loganban, Cole St. az Odd Fellows épületben.

Elnök: Wagner András. Dehue W. Va., Box 1. Alelnök Korody László, Box 137, Holden, W. Va. Ügykezelő Tóth Péter, Box 36, Holden, West Virginia. Jegyző és ellenőr Tarsoly Sándor. Számvizsgálók: Pozegáné Wagner Betty és Iván Olga. A fiók delegátusai: Tóth Péter és Tarsoly Sándor.

WILLIAM PENN FRATERNÁLIS EGYESÜLET 566-IK FIOKJA FARMINGTON, W. VA.

Alakult 1924 november 9-én
Elnök: Elekcs László; ügykezelő: Hornyák A. János, Box 553, Farmington, W. Va.; akiknek címére küldendők a fiókok érdeklő levelek. Betegke látogatásáról a titkár gondoskodik és nevez ki beteglátogatókat. Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 1 órakor a titkár lakásán.

Are you one of the forty million owners of shares in America?

Forty million Americans are proving every day that a smart way to save for their own family security — and to help build their country's strength at the same time — is through the purchase of United States Series E Savings Bonds.

Savings Bonds are one of the safest investments you can make. Bonds are guaranteed safe by our Government — backed by the strength of 170 million Americans.

And Bonds are absolutely indestructible.

If lost, stolen or destroyed, the Treasury will replace them without charge. Bonds are safe good interest, too — 3 1/4% when held to maturity — mature in only 8 years and 11 months.

No wonder so many Americans are buying these Shares in America regularly. Why not join them? Start buying Bonds today through the Payroll Savings Plan at work or systematically where you bank.

Part of every American's savings belongs in U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council.

MAGYAR Bányászlap

BROWNSVILLE, PA.

Bármely építkezési, házjavítási munkát ránk bíz, mi azt lelkiismeretesen, s a k értelemmel elkészítjük. Tetőzet, házburkolat, fűtési készülékek, alumínium redőnyök.

Brownsville Siding and Roofing Co.

D. I. Cohen, tulajdonos
BRIDGE and HIGH STR.
TELEFON: STate 5-8660
BROWNSVILLE, PA.

BROWNSVILLE, PA.

Carl Ramsey Chevrolet, Inc.

400 Market St. Brownsville, Pa.
Üzleti telefon: ST. 5-5700 — Lakás telefon: LO. 9-9285

Chevrolet és Oldsmobile autók nagy választékban. Mindenfajta autómobil javítunk. A vidék legjobb felszerelt body, fender és mechanikus javító helye.

BARKI AZ ÖN ORVOSA, RECEPJTET MI GONDOSAN ELKÉSZITJUK

CENTRAL PHARMACY
Phone: ST. 5-7025
8 HIGH ST.,
W. F. JOHNSON, PH.G.
BROWNSVILLE, PA.

Nézz be modern üzletünkbe, ahol sok száz hasznos gyógyszerári cikket talál. — Mindenből a legjobb minőségűt.

CALIFORNIA, PA.

A JÓ BIZTOSÍTÁS NEM OLCÓ! AZ OLCÓ BIZTOSÍTÁS NEM JÓ! AUTÓBIZTOSÍTÁS! TŰZ ELLÉNI BIZTOSÍTÁS!

Csupa megbízható nagy társaságokat képviselünk. Köszönjük a magyarság támogatását!

J. W. EDWARDS & COMPANY

REAL ESTATE AND INSURANCE
Telephone: WE 8-2520 — California, Pa.
TŰZ - AUTÓ - BALESET - KÁRTÉRÍTÉSI BIZTOSÍTÁSOK

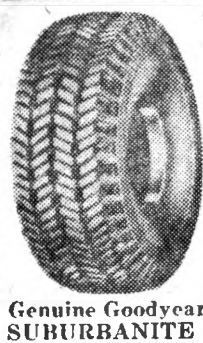

... minden bank szolgálatot kaphat CALIFORNIA és CANONSBURG, Pa. ban

PEOPLES FIRST NATIONAL BANK & TRUST COMPANY

Kényelmes helybeli bankszolgálat
A Federal Deposit Insurance Corporation tagja

BEALLSVILLE, PA.

Kedvelt újságunk a "Magyar Bányászlap" után köszöntjük magyar barátainkat. Villamos házi felszerelési tárgyak. DUPONT festék. AUTOMOBIL GUMIK JAVÍTÁSA ÉS UJRAÖNTÉSE A LEGFONTOSABB MUNKÁNK.

McDaniel Tire Service

BEALLSVILLE, PA.
Telefon: Beallsville 25
a "40"-es uton

